

Letnja vrnja letit
in valja s poštno
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Daležniki katol. ti-
kovnega društva do-
birajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pisarni št. 100
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rekopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inzerati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 18.

V Mariboru, dne 5. maja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Zakaj sem pristopil k „Zgodovinskemu društvu“?

Od Drave, začetkom majnika.

Ime »Zgodovinsko društvo« je gotovo že znano čitateljem, saj je bil govor o njem že večkrat v našem listu in tudi v drugih. Ravno kar je to društvo v prikupljivi obliki spustilo v beli svet prvi zvezek svojega glasila, ki se imenuje »Časopis za zgodovino in narodopisje«.

Oceno raznih člankov prepušča čitatelj teh vrtic spretnejšim glavam, pripomniti pa moram nekaj o društvu in o listu sploh. — Prav resno zvene človeku na uho in srce besede, ki jih beremo na platnicah in s katerimi odbor sklepa vabilo na naročbo. Glase se: »Rojaki! pokazimo, da vemo ceniti prošlost svojega naroda in svoje domovine ter da smo sposobni tudi v znanstvu tekmovali z drugimi, srečnejšimi narodi. Ne prezirimo visoke ideje, ki jo zastopa »Zgodovinsko društvo«! — Enajsta ura je že, torej na delo!»

In koncem predgovora o katerem je nek odličan gospod rekel, da je uprav klasičen, beremo: »Naše podjetje je torej eminentno patriotsko (demoljubno); zato se nadajamo, da ga prijazno pozdravijo slovenski rojaki in nemški sodeželjani.«

Kakor besni psi so se zagnali v to društvo, ko se je ustanovilo, naši zagrizeni sovražniki. To je najboljši dokaz, da je stvar dobra in za nas potrebna.

To je eden povod, da sem pristopil k »Zgodovinskemu društvu«.

Res je, imamo že toliko društev in listov, da si jih človek skoro ne more zapomniti in ne prebrati vseh tiskovin, ki nam dohajajo. Toda, kdor gleda nekoliko dalje izpod svojega klobuka, vidi, da smo še vedno premalo organizirani, manjka še to in ono.

Imamo pač društva in liste, ki obdelujejo tudi zgodovino, toda nobeno ne more storiti tega, kar namerjava »Zgodovinsko društvo«. Pred leti je n. pr. »Matica Slovenska« izdala zgodovino Škofje Loke, tedaj so mnogi štajerski udje rekli: kaj to nas zanima, zakaj take reči Matica izdaja? Ravno tako pa je marsikaj zanimivega za nas Štajerce; kar drugih ne zanima. Ali moremo zahtevati, da nam bodo bratje na Kranjskem, ki imajo doma dovolj dela, preiskovali in pisali našo zgodovino?

»Zgodovinsko društvo« je torej potreben član v slovenski organizaciji, to je drugi povod, da sem pristopil k njemu.

Človeka mora sramu do ušes rudečica obliki, ako pomisli, kako skrbno tujci priskajo po zgodovini naše zemlje ter jo obračajo zoper nas. Ako se ne bomo sami pobrigali za sebe in svoje reči, nismo vredni, da prebivamo v tako lepi deželi. Nemci imajo deželno zgodovinsko društvo v Gradcu, pa poleg tega se jim ni nepotrebno zdelo ustanoviti in vzdrževati še posebna društva v Celju, v Ptuj, v Mariboru. Za blizu pol milijona Slovencev pa se nekaterim zdi nepotrebno in brezpomembno »Zgodov. društvo«.

Res, da nas narodni davek veliko stane, pa naši nasprotniki žrtvujejo še več. Poglejmo socialne demokrate! Od svojih krvavih žuljev

plačujejo delavci strankarski davek, s katerim se pogostoma mastijo le njihovi zapeljivi voditelji. In peščica nemčurjev v Celju in v Ptuj, vzdržuje celo muzejsko društvo, ki ne da svojim udom nič, razven če si hočejo v muzeju ogledati razbite starine, katerih pomena pa večina itak ne razume.

Mi smo pogostoma podobni kmetu, ki »špara« s tem, da pritruje družini hrano in zaslužek, živini pa krmo, ne vidi pa, da mu pri tem gre celo gospodarstvo rakovo pot. Koliko se pri nas večkrat lahko misli, potrosi denarja za čisto prazne reči, kjer bi pa trebalo kaj žrtvovati za dobro stvar, tam se varčuje.

Očitajo nam nasprotniki, da nismo sposobni za višjo kulturo. Le glejmo, da jim ne bomo s svojo malomarnostjo sami dajali orožja v roke. Žalostno bi bilo, ako bi pri nas uspevalo le razuzdano slovstvo, za resno znanost pa bi ne bilo ljudi, ki bi jo gojili in podpirali.

Zatorej pozdravljamo novi »Časopis« »Zgodovinskega društva«, ki se je postavil na vzvišeno, pa vendar vsakomur umljivo znanstveno stališče. Od časa do časa bo pač vsak našel v njem kaj zanimivega o svojem domačem kraju, zatorej ga naj vsak prijazno sprejme. Tudi vsaka čitalnica, bralno društvo, knjižnica si ga naj naroči, oziroma pristopi kot ud. Ravno kar se ponuja Slovincem nemško glasilo »Historische Zeitschrift« grškega zgodovinskega društva, v katerem plešejo zagrizeni nemški nacionalci. Če je komu ljubo, naj si ga naroči, ne branimo tega nikomur, toda naravnost škandal bi bil,

Listek.

Čudež, ali le slučaj?

(Resnična dogodba. — Spisal Jos. Gosak.)

Bilo je pred 200 leti. Določene letnice vam ne morem povedati, ker ni o tem nikakih zapiskov, a da se je resnično dogodilo, svedočijo verne tradicije, ki se izročajo pri nas od roda na rod.

Ob plitki Zienci, ki ob suhih dneh tako nedolžno polzi svojo vodico proti Ločam, je stal v tistih letih lesen, s slamo pokrit mlin na tri tečaje, od katerih pa se je navadno vrtilo le po eno kolo, pa še to ne kaj žurno. Stari Matija Lencman, ki je imel za tiste dobe tudi klostersko mlenje, hodil je s košarico mahu krog črepavih žlebov ter skrbno masil drobne špranje in vzeli, pri katerih mu je tako nagajivo vhajala voda. A kljub temu ni pristeditil vode za beli kamen, da bi pomlel sosedovo pšenico.

»Ej, suša je suša«, je ternal ter prikimal s sivo glavo, »ni dežeka, pa ga ni, smo še pač le o kresi.« Med tem je zataknil košarico z masilom za streho ter stopil v vežo, kjer je njegova žena, sedeč na nizki stolici, lupila krompir za večerjo.

»Ti Jera, stopi gor le k sosedu, pa jim

povej, da nimam vode; bodo morali počakati, da končam klostersko mlenje.«

Prav enolično je živel stari Matija. Po dnevu kot po noči je ropotalo kolo, tuintam, če je bil prej naliv, tudi po dve. Mlenja je bilo sicer vedno dosti, saj so vreče stale celo po veži, pa kaj ko ga ni mogel zmagovati radi neukratnega kolesja in pičle vode. Včasih je stopil gori na podstrešje, kjer so visele v okajenem nebu klobase, stisnil eno v žep, usmajal peto rženega kruha ter jo mahnil z okovano gorjačo čez goro v Suhidol.

Prav malo pod Vrtačnico, na vzbočenem rebzu je imel svoj hram, a pod njim pa se je raztezal skoro doli do vznožja precej rodovit vinograd, ki je rodil kaj žlahtno kapljico.

Tu je imel svoje veselje. Pazljivo je odklenil skrhana vrata, odkril zalogaj kruha in posegel tja na polico po nategi iz dinje, takrat se niso imeli steklenih, ter upihnil prah iz rumene glinaste ročke. Odmasivši pilko od starega, z leskovimi obroči na gesto nabitega soda, si je potegnil par roč in še za ženo natočil v opleteno čutaro, da se ne bo obregnila nanj, če se malce dalje pomudi. Šel je še malo po vinogradu pogledat, kako kaj obeta za jesen, ali se kaj hudo pozna zadnja toča, ali bo treba kje kaj privezati, postaviti kol itd.

Tako mu je potekalo življenje mirno,

enakomerno, brez velikih vzhienj, brez kakih pomembnih dogodkov. A prišlo je nekaj čudnega, nekaj groznega kar nenadoma.

Nekoč kolesa niso ropotala, zbudil se je nenadoma po noči, poklical svojo ženo in ji dejal:

»Ti, čuj, kaj se je meni sanjalo! Na, poslušaj! Zdelo se mi je, da sem bil v vinogradu na Hladencah. Vse je bilo svetlo v hramu, vrata pa na stečaj odprta. Črni, bradati ljudje pa so stali krog sodov in točili vino ter polnili z njim velike vrče in putihe. Zaklical bi bil rad, pa nisem mogel, tako mi je nekaj dušilo grlo, da nisem bil v stanu spraviti glasu iz njega in v tem groznem strahu sem se prebudil; čisto moker sem od strahu. Nek notranji glas pa mi pravi, da v kleti nekaj ni v redu. Ali je obroč počil, ali so pa res tatje tam, nič mi ne da miru, bom le šel pogledat, če se ni kaka nesreča pripetila.«

Vse prigovarjanje ženino, naj ostane doma in gre jutri pogledat, ali naj vsaj koga seboj vzame, bilo je zastonj.

Snel je z žeblija staro puško na kremen, jo nabil in hajd na pot. Noč je bila jasna in dokaj svetla, dasi ni bilo meseca na nebu, ker je bilo še le par dni po mlademu. Zadaž za mlinom je šumela in se penila bistra voda, ki je bila spuščena čez jez, a v hosti se je

če bi kdo zavrzel naš domači zgodovinski list, podpiral pa tujca. Pri nas je tudi to mogoče!

Kaj lepo nam kaže spomlad na drevju, v gorici in na polju, žal, da je že mnoge kraje onesrečila ledena toča.

Glejmo, da tudi naša malomarnost in kratkovidnost ne bo toča za mlado drevo »Zgodov. društva«, ki se je tako lepo nastavilo.

Komur je le mogoče, naj pristopi s 5 kronami kot redni ud, kdor pa tega ne zmore, lahko tudi drugače podpira društvo.

Pisec teh vrstic je sklenil plačati do smrti udnino 100 K, kakor hitro jih bo imel, ker ve, zakaj je pristopil k »Zgodovinskemu društvu«.

Sovražniki nas hočejo potisniti iz vsega javnega življenja, izbaciti hočejo naš jezik iz uradov, iz šol, sploh Slovenec bi moral biti tih in pohleven hlapec nemškega gospoda. Vrzimo enkrat proč to hlapčevstvo in pokazimo, da hočemo živeti in napredovati. Javkanje nad žalostnimi razmerami in nazdravljanje domovini nas ne bo rešilo, marveč le resno delo. Zatorej ne zamudimo vsaj enajste ure!

Slov. katol. polit. društvo za kozjanski okraj.

Letno zborovanje »Slov. katol. političnega društva za kozjanski okraj« v Lesičnem dne 24. aprila 1904 je pokazalo, da vlada v tem okraju svež naroden duh, da zanimanje za narodna in gospodarska vprašanja prodira vedno močnejše med naše kmetско ljudstvo. To je pokazala jasno udeležba tega zborovanja. Prišlo je nad 200 mož, vsi s trdnim prepričanjem, da bje Slovencu že enajsta ura, in je torej skrajni čas, napeti vse moči, da se rešimo narodno in gospodarsko. Zastopane so bile župnije ozir. te-le občine: Pilštanj, Kozje, Zagorje, Prevorje, Podsreda, Št. Vid na Planini, Rajhenburg, Gorjane, Zdole, Drenskorebro, Virštanj, Verače itd. Ponosni smo pa še posebno zato, ker je prišlo na zborovanje osem županov in sicer iz občin: Pilštanj, Zdole, Gorjane, Kozje, Drenskorebro, Verače, Podsreda, Prevoje, Št. Vid.

Ob štirih popoldne je otvoril zborovanje predsednik g. Marko Tomažič, župnik pilštanski in okrajni načelnik kozjanski ter je s krščanskim pozdravom »Hvaljen bodi Jezus

Kristus!« vidno vesel pozdravil zborovalce, da so se odzvali vabilu v tolikem številu. Govorili so ti-le gospodje: vlč. g. Ivan Toman, župnik v Podsredi, »o visokem pomenu kmetškega stanu in o nevarnostih, katere mu prete, sosebno po zapeljivcih, ki delujejo na njegov poraz«; g. M. Cerjak, ekonom v Rajhenburgu, »o umnem gospodarstvu z ozirom na poljedelstvo, živinorejo, sadjarstvo in vinarstvo«. Predsednik gosp. Tomažič govori o vinogradarstvu v kozjanskem okraju. Priporoča boljše vrste, da bodo kupci radi prišli k nam. Da pa bo to mogoče, mora vlada zdatno priskočiti na pomoč. Neeobhodno je potrebno, da se ustanove kemične preiskuševalnice vin, da prodajalec vina ne pride v nevarnost, da mu kje kaka preizkuševalnica pristnega vina ne spozna za polvino, kakor se je pred par leti tukaj zgodilo. G. Lassbacher je govoril prav navdušeno o ljubezni do materinega slovenskega jezika in živo ožigosal one, kateri se ga sramujejo. Po teh navdušenih govorih so se sprejele enoglasno sledeče resolucije:

1. Najodločnejše obsojamo divjo gonjo zoper Slovence na dunajskem vseučilišču, zato zahtevamo, naj se ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani, da bomo svoji na svojem.

2. Vlada naj bolj podpira vinogradarstvo v kozjanskem okraju in naj nam da večje brezobrestno posojilo ter s poukom in drugimi sredstvi dela na to, da se ta reven kraj povzdigne in opustošeni vinogradi z boljšimi vrstami nabavijo.

3. Ustanove se naj kemične poizkuševalnice vin v smislu izbornega govora deželnega poslanca g. dr. Jurtela v deželnem zboru dne 11. novem. 1903.

4. Vinska klavzula se naj odpravi, ker je na veliko škodo avstrijskim vinogradnikom.

5. Naj se prav kmalu ustanovi kmetijska šola za Slovence na Spod. Štajerskem, ker to je nujna potreba za razvoj gmotnega stanja našega kmeta.

6. Zborovalci opetovano protestujejo, da se nam pošilja nemške uradnike, a naše pošilja na Srednje in Zgornje Štajersko.

7. Bratom Rusom izrečejo se najsrčnejše simpatije z željo, da zmaga krščanstvo proti poganstvu.

G. dr. Jankovič še nazadje prav iskreno govori, kako se mora vsak državljani posluževati svojih državljanskih pravic za časa volitev. Priporoča, naj se vsak udeleži pri

prihodnjih volitvah v četrto kurijo.

Nato se je vršila volitev odbora, pri kateri je bil večinoma stari odbor potrjen, načelnikom g. Tomažič, a podnačelnikom g. dr. Jankovič, enoglasno izvoljena.

Po triurnem zborovanju sklene predsednik prijetno zborovanje spomnivši se sv. Očeta in presvitlega cesarja, katerima so zborovalci zaklicali srčni »živio«!

Rusko-japonska vojna.

Japonci preko Jalu.

Od sobote, dne 23. aprila, se neprenehoma vrše boji ob reki Jalu. Manjše praske so se pričele že pred osmimi dnevi. Rusi so morali zapustiti mesta Kiulienčeng in celo Antung. Od Kiulienčenga vodi cesta proti Fengvangčeng, kamor se umikajo Rusi in kjer se bo vršila v kratkem skoro gotovo prva bitka. Japonci so imeli pri Kiulienčengu uspeh, ker so streljali s težkimi topovi, dočim so Rusi imeli samo lahke gorske topove, kar bi bil zopet dokaz, da niso bili dobro pripravljeni na vojsko, ali pa, da se res niso hoteli vzdržati ob Jalu. Za poslednje govori tudi to, da imajo baje malo mrtvecev, torej se hudim bojem niti izpostavljali niso, ampak so se videč premoč sovražnikovo, umikali nazaj k večjim ruskim oddelkom. Zakaj Rusi niso vztrajnejše in s še večjimi oddelki branili Kiulienčanga, to je veliko vprašanje, na katero bi vedeli odgovoriti le ruski generali. Najbrž hočejo izvabiti Japonce dalje v Mandžurijo in tam zmage pijanega nasprotnika pošteno naklestiti.

Boji na morju.

Velikih bojev na morju ni bilo zadnje dni. Odkar se je prikazalo rusko brodovje iz Vladivostoka pred Gensanom ter potopilo nekatere japonske ladje, bega japonsko brodovje kakor neumno po Japonskem morju in išče rusko. Hotelo je tudi napasti Vladivostok, toda vsled pregoste megle niso videli kam streljati. Admiral Togo je poskusil zopet zapreti vhod v luko Port Artur z ladjami, katere je hotel potopiti v vhodu. Toda ni se mu posrečilo in upamo, da se mu tudi ne bo, ker so Rusi v trdnjavi jako pazljivi.

O vojski na suhem

se je izjavil pruski vojaški strokovnjak sledeče: Ko se bode začela vojna med Japonci in Rusi na suhem, ni izključeno, da bode

z dolgočasnim, jokajočim glasom oglašala sova. Starega Matijo je malo stresnilo. Pogledal je po zvezdah. Kosci so bili že precej na zahod privozili. »Hm, polnoči bo proč, ob kakih dveh sem tam«, je zamrmral, stisnil palico, otipal puško in rekel še: »Sveti križ božji«, jo je polagoma ubral po klancu.

Jera je med tem skrbno porinila debel hrastov zapah za vrata, zavalila radi večje varnosti še tja krepek bukov panj ter odšla v postelj. A nič ji ni dalo spati. Obhajala jo je neka groza, ki se je kar ni mogla znebiti. Segla je z roko nad vzglavje, kjer je visel star, ogulen molek ter jela prebirati jagode in šepetati iskreno molitev, da bi moža čuval Bog, njegov angelj varuh in sveti patron ter da bi se zdrav vrnil domu.

Hitro je korakal stari Lenčman po strmi stezi navzgor. Vse jo bilo mirno, tiho, uspavano, še javkajoča sova je bila utihnila, le tuintam je zašustelo perje po orjaških bukvah in zdajpazdaj je čivnil kak ptiček, prikuljen za grčavo vejo, ker so ga nemirne sanje vznemirjale iz sladkega spanca. Spodaj na vasi so lajali psi v pretrganih glasovih ter odganjali potepuhe od hiš...

Ko je prišel na vrh, odkoder so se v močnih potezah razločevali posamezni hrami in zidanice, mu je od strahu sapa zastala. V osamelem hramu na Hladencah — bila je luč. Postal je. Očividno je spoznal, da so v klet vlomili tatovi. Kaj početi? Samemu je vendar malo grozilo iti med uzmoviče, a najbližnjega človeka bi še le našel v Podgor-

nikovi viničariji, kjer je životaril Jelenski Grega. Razmišljal je na to in ono stran, a nobeno mu ni prav kazalo. Slednjič se napoti sam navzdol med grmi in grapami, da bi ga tatovi ne opazili.

Dober streljaj od hrama postoji in posluša. Iz kleti je prihajal precejšen dirindaj, tatov je torej več, a glasovi so mu bili povsem neznani; Bog ve, odkod so se bili privlekli potepuhi.

Kar nakrat je nekdo nedaleč od njega zahrkal. Okrenivši se na tisto stran, opazi, kolikor je mogel razločevati v tmni, visokega, plečatega moškega, ki je z desnico držal sekiro in se pazljivo oziral na okrog. Ne da bi dolgo pomišljal, pomeri Matija na stražnika in sproži petelinček. Od kremena se je vsula ploha isker in v tem hipu je puška zagrmela.

Ne da bi se bil ozrl po vspehu svojega strela, je nato skočil v vinograd in tekal, kolikor so ga nesle njegove stare noge med trsem navzdol, po kolju, jarkih in ostrim robidjem. A že so se oglasili zunaj roparji, ki jih je bil pregnal strel iz hrama in jeli glasno kolneč in roteč se, njega iskati.

Naprej bežati ni smel, lahko bi ga bili opazili. Hitro se prihuli pod gost orehov grm, ki je stal ravno na meji vinograda ter so ga le malo obsekavali. Kmalu je slišal roparje, ki so hodili krog njega po vinogradu in ga iskali; gledali so za trse, po rupah, parkrat obkrožili njegov grm, ne da bi ga bili opazili. Staremu Matiji so se jezili lasje in mu go-

mazeli mravljinici po hrbtu; čutil je, da mu hoče srce zastati od strahu. Poskušal je moliti kes, a kar ganiti ni mogel z ustnicami. V tem grozovitem položaju se zaoblubi, da hoče postaviti na tem mestu križ, ako ga Bog tokrat reši iz smrtne nevarnosti.

Še so hodili roparji po vinogradu in mimo njega, a nazadnje, ko se je jelo že daniti, so odšli; preje pa so še ustreljenemu stražniku odrezali glavo in jo odnesli, da bi ga nihče ne poznal, in da bi se jim tako ne prišlo na sled.

Za Bočem se je rdečilo nebo in kmalu se je po bližnjih vrhovih razlilo solnce, ko je Matija bled in upadel zlezal iz svojega skrivališča ter se oprezno jel blizati kleti. Vrata so bila vlomljena, po tleh pa je bilo polno razvleke, ki so jo nametali tatovi, a sod je bil le do polovice prazen.

Za silo zapahne vrata in odide proti domu, kjer ga je že v smrtnem strahu pričakovala žena, boječa se za njegovo življenje.

Kmalu je dal postaviti na mestu, kjer ga je Bog tako čudno rešil, visok križ z lepo rezljanim razpelom. Križ so dolgo popravljali in pripovedovali o njem čudežno njegovo zgodovino, ki je prehajala od roda na rod in se negovala kot košček domačih svetinj iz davne preteklosti. Pred kakimi dvajsetimi leti pa so jesenski viharji podrli trhel križ in odsihmal ga niso več postavili. Le razpelo so shranili za trajen spomin.

začetkoma čuti o japonskih uspehih na suhem. Toda ti prvi uspehi ne bodo prav nič vplivali na prave, odločilne spopade. Ruska armada je namreč neka posebnost. V prvi vrsti pridejo v poštev kozaki in že zgolj s temi imajo sedaj in bodo imeli opraviti še nekaj časa Japonci. Kozaki imajo namreč nalogo kriti razprostiranje ruske armade in pa vršiti pri sovražniku poizvedbe. Kozake »premagati« ni težko. Kozaki, ki se odlikujejo po svoji lokavosti, se radi umaknejo, kadar dovrše svoje poizvedbe. Tudi ne napadajo, če ni potreba, v zaprtih četah sovražnika. Toda če sovražnik misli, da jih je s tem, da so se umaknili, že premagal, se moti. Hitro, kakor bi mignil, se zopet zberejo v manjše in večje čete in živahno streljajo na konjih med sovražnika, ki meni, da je že zmagal. Med streljanjem se pa že ob krilu sovražne konjenice bližajo mali oddelki kozakov in poskušajo priti sovražni konjenici za hrbet; pred sovražnikom je pa večja četa kozakov, katero hoče uničiti sovražnik. Ko naredi na to četo sovražnik naskok, tudi kozaki navidezno naskočijo sovražnika. Tudi čete na krilih store isto. Toda, ko se nasprotni četi približata za 300 do 400 metrov, se kozaki obrnejo in razprše in sovražnik zadene v zrak. Ta manever ponavljajo kozaki toliko časa, da se sovražnik utruji. Potem še le napadejo kozaki sovražnika z golim orožjem, nakar sledi odločitev. Sedanji kozaki se dele na konjeništvu, nekaj topničarjev in tudi nekoliko bataljonov pešcev. Vsak kozak je izurjen tudi kot pešec in ima moderno puško. Glavno kozakovo orožje je pa sablja in sulica. Ostrog kozaki nimajo. Rabijo le knuto (bič).

Državni zbor.

Dunaj, 2. maja 1904.

O položaju v parlamentu.

Danes — 2. maja — se čitajo dobesedno došle vloge in se vzdržuje obstrukcija, kakor že več tednov sem. Čehi so bili pri volji, vdati se in pripustiti redno delo, če bi vlada izjavila prvič: po postavi se bo uradovalo in drugič: vlada obljubi, da hoče enkrat začeti premišljevanje, kje in kedaj bi se na Moravskem ustanovilo češko vseučilišče. Poljaki so ti dve točki predložili nemškimi strankam, toda Nemci so se ustavili čes: mi tega ne privolimo. Danes je negotovo, bodo li Poljaki še dalje mešetarili med Čehi in Nemci ali se bo te dni zaključil državni zbor. Vlada pa molči. Nekateri vplivni politiki so obdolžili dr. Körberja, da je on vzrok, zakaj se sprava med Čehi in Nemci ni napravila. Njemu se gre zdaj v prvi vrsti zato, da še v tem letu dožene novo pogodbo z Ogrsko in kupčijske pogodbe z zunanji državami. Te pogodbe so tako slabe za Avstrijo, da jim državni zbor ne bi mogel pritrditi; za nje ne bi glasovali ne slovanski, pa tudi ne nemški državni poslanci. Če obstrukcija traja dalje in ne bo delaven državni zbor, se bodo vse te pogodbe sklenile s pomočjo znanega § 14. Nemcem bi to bilo silno ljubo, kajti v tem slučaju ne prevzamejo Nemci nobene odgovornosti za nasledke teh slabih pogodb, a njihov ljubljenec dr. Körber ostane še dalje na krmilu. Iz teh vzrokov so nekateri politiki za to, da se začne redno delo v parlamentu, kjer se ta ali ona zahteva ministrstva odkloni, se s tem da nezaupnica Körberju in on bi moral odstopiti. Mogoče bi bilo, da se te dni spremenijo razmere v zbornici.

Razpor v Češkem taboru.

Neednost med Slovani je žal stara bolezen. Ne razumejo se v Galiciji Poljaki z Rusini; ne v Dalmaciji Hrvati in Srbi. Kako velik razpor je med Rusi in Poljaki, potem med Rusi in Rusini! A posamezni slovanski narodi so razdvojeni tudi sami med seboj. Kakšno nasprotstvo se nahaja med katoliškimi in liberalnimi Slovenci na Kranjskem! A ravno takšna je tudi med Čehi samimi. V državnem zboru so Čehi razklani na več

strank: najmočnejša stranka med njimi so Mladočehi; a zraven njih so v zbornici narodni socijanci, nekako socijalnim demokratom podobni — dalje agrarci ali kmetjska stranka. Zadnjič izvoljeni grof Sternberg je pa divjak, a napada več ali manje vse ostale češke stranke. Vse imenovane češke stranke so se bile pred kratkim združile v ta namen, da preprečijo volitev v delegacijo. Ko je pa spoznala večina združenih slovanskih strank, da je to nemogoče in so bili udje delegacij vendarle izvoljeni, so češki agrarci in socijanci strastno nastopili proti Mladočehom čes, da so ti krivi, da se je dognala imenovana volitev. Surovo se sedaj napadajo po svojih časnikih in delajo veliko veselje svojim skupnim nasprotnikom: Nemcem!

Graja dr. Steinwenderju.

Zbornični predsednik grof Vetter je hotel pretečeni teden začeti z volitvijo v takoimenovano kvotno deputacijo. Poslanska zbornica voli v ta odsek 10, gospodska pa 5 udov. 15 udov šteje tudi ogrska kvotna deputacija. Avstrijska in ogrska deputacija imata skleniti, koliko odstotkov naj k skupnim državnim potrebščinam plačuje Avstrija in koliko Ogrska. To plačevanje je trajalo skozi več desetletij na velikansko zgubo Avstriji, ki je plačevala po 70 odstotkov, Ogrska pa samo po 30. Par let sem je razmera nekoliko pravičnejša. Ko je torej zbornični predsednik grof Vetter predlagal: zdaj se bo volila kvotna deputacija, se temu ustavi češki narodni soc. posl. Choc, rekoč: »Jaz ugovarjam.«

Po pravilnem redu poslanske zbornice se mora v takem slučaju predsednik vdati ugovoru tudi samo enega poslanca, če bi se imel spremeniti dnevni red. Ko torej predsednik grof Vetter reče: »Pri takih volitvah dozda ni nobenokrat kdo ugovarjal«, ponovi Choc svojo izjavo: »Jaz ostanem pri svojem ugovoru!« Medtem pa se zareži koroški dr. Steinwender: »Li pustite (gosp. predsednik) govoriti tega bedaka (Choca)«. Po končani seji zahteva poslanec Choc, naj se izvoli grajalni odsek, kateri naj poroča drugi dan zbornici o surovosti dr. Steinwenderja. Tega je sicer radi one psovke že grajal zbornični predsednik; a Choc je zahteval za Steinwenderja še drugo grajo od cele strani zbornice. Drugi dan se je v imenu grajalnega odseka priporočal vitez Berks, naj zbornica izreče grajo dr. Steinwenderju. Pri tej priložnosti je ostro napadal češki poslanec grof Sternberg nemške olikance, njihove ošabne profesorje in odvjetnike, ki tako nesramno psujejo moža, ki zastopa v zbornici 20.000 delavcev. Glasovalo se je. Poslanci, ki so bili za to, da se izreče graja dr. Steinwenderju, so vstali; oni, ki so bili proti graji, so obsedeli. Čudna prikazen: vsi Nemci, tudi nemški katoliški poslanci, so obsedeli, slovanski pa vstali. Ker predsednik ni mogel spoznati, na kateri strani je večina, prestejejo zapisnikarji stoječe in sedeče. Ti preračunijo, da jih je vstalo 85, a obsedelo 87. Z dvema glasovoma večine je torej zbornica odklonila grajo dr. Steinwenderju.

Volitev v kvotno deputacijo izvršena.

Dne 2. maja je predsednik grof Vetter ob koncu seje izjavil, da je po dozdašnjih navadi zadnjič naznanil volitev v kvotno deputacijo. Pregledal je vse dotične zbornične zapisnike iz prejšnjih let; a nikdo ni takim predsednikovim predlogom ugovarjal. Zato predlaga, naj se precej zdaj izvrši ta izvolitev. Proti temu se oglasi k besedi dr. Stranski, a predsednik mu reče: »Potem, ko bo volitev končana, vtegnete govoriti.« Med velikim hrupom so se oddali volilni listki. Volitve se je udeleževala tudi »Slovanska zveza«, pa tudi Čeh dr. Dyk. Izmed Slovencev je izvoljen v to deputacijo poslanec Povše. Po izvršeni volitvi je v imenu Čehov ugovarjal proti nepostavnemu postopanju predsednika dr. Stranski. Strastno je pa napadal zborničnega predsednika kakor tudi Mladočeha češki agrarec Prašek. Ta je očital Mladočehom, da so pripustili izvolitev kvotne deputacije v

sporazumljenju z zborničnim predsednikom. Ropot je nastal vedno silnejši in se je poleg še le potem, ko je predsednik zaključil sejo.

Dopisi.

Iz Kozjega. Zadnji »Štajerc«, giftna krota ali lažnjivi kljukec imenovan, je prinesel med svoje naročnike in bralce zelo dolg dopis od dveh velespoštovanih mož. Kdor je bral v »Štajercu« ta dopis, se je moral smejeti tem čenčam, ki jih tukaj umazani dopisnik kvanta, ker sploh drugega dela nima. Ni moj namen, da bi tukaj hvalil naša krščanska moža, ker ravno zato, ker sta krščanska, se butasti dopisun v »Štajercu« zaletava z grdimi in izmisljenimi psovki v nju. Naši »korondičbergarji« vse dobro vidijo in slišijo, a o samem sebi pa molčijo, kakor črni grob. Toliko povem obrekovalnemu kozjanskemu dopisunu, da je zgubil pamet, a vero že davno, da je moral tak dopis skrpucati. Dobro te poznamo, grdi dopisun ptujske giftne krote, ki blatiš naše krščanske može v tej ničvredni cunji, ker ti vendar ništa nič hudega storila. Povem pa ti tiho na uho, da vzemi metlo v roke in pometi prej izpred svojega praga (če ga sploh imaš) vso nesnago in tiste starodavne grehe, katerih se še vsi kozjanski okrajevčani gotovo spominjajo in potem hajd pred drug prag z metlo. Pa bistroumnosti »Štajerčevega« dopisuna, če bo treba, vam bom, gospod urednik, že še natančneje poročal, da izveste, kakšen možicelj je to. Tebe pa, dragi hungerpajarski pajek, povabim v Kozje na korondički lov, ker nekaj prav mastnih korondičev lazi po kozjanski dolini okrog in mislim, da bo lov prav dober, akoravno je že post minul. Pri tem te hoče podpirati in korondičeve brloge kazati kozjanski Ničseneboji. Pa še nekaj! V »Štajerca« se je dal novi nemški in protestantovski advokat, ki se je nastanil v Kozjem. Zdaj naj kdo reče, da ni »Štajerc« nemškutarski in protestantovski list!

Virštanj pri Podčetrtku. (Spominčice) na grob Ivanke Leskošek, umrle dne 23. aprila 1904.) Pomlad je priplula v deželo, rajskolepa, smehljajoča se, vetrič je prinesel njene rahle pozdrave, lastavičice so naznaje njen zmagoslaven prihod. In kjer je poljubila naravo, tam je vzbrstelo cvetje, tam je priklila vijolica iz zemlje, in kjer je potrkala na okno, tam se ji je odprlo in pozdravili so ljudje radostnega lica to božjo poslanko: »Bodi nam prisrčno pozdravljena, nežna hčerka nebes, pričakovali smo te, vedeli smo, da prideš, vemo, da nosiš seboj kipeče življenje, da deliš razkošno veselje, da trosiš cvetje na pota, na steze, na bele ceste — — —

pozdravljamo te,
proslavljamo te!

In večnolepa vigred se nasmehlja in v zahvalo za tak pozdrav nasuje potratno pisanega cvetja na okna, na vrt, črešnji ob oknu da deviškobelo obleko, marelica zardi, ko jo poljubi poredna vesna, ljudje pa se veselijo življenja kipečega in šumečega.

Tudi Ivanka, da, tudi ti si željno pričakovala cvetne pomladi, tudi ti si na široko odprla okna, ko je pomlad potrkala z nežnimi prstki rahlo, komaj slišno, pa ti si jo sličala, saj si jo pričakovala, saj si jo prosila, naj ti prinese življenja kipečega...

In vesna prijazna, ki vse ljudi ljubi z enako veliko ljubeznijo, je razumela tvoje koprneče želje, je videla tvoje oko, v katerem je trepetala biserna solza veselja, ko je potrkala rahlo na okno in hitela je, da izpolni tudi tebi edino željo, da ti da poljub življenja, življenja mladega, da vzbrsti tudi v tvoji sobi rajska pomlad, da zbeži od tebe temna senca neusmiljene bolezni, ki te priklepa na bolniško postelj.

Pa gorje! Pomlad prelestna, ti imaš strašno sovražnico, ki neusmiljeno trga cvetlice, katere ti privabiš iz zemlje, ki ne vpraša

za dovoljenje, ampak kruto in tiransko kosi nežne cvetke, ali tudi tiste, ki so še le komaj začele razvijati svoj cvet. In ta tvoja sovražnica, vesna preluba, te je prehitela, ravno, ko si hotela Ivanki dati na drhteče ustnice poljub življenja, pomladanskega, novega življenja, prehitela te je in pritiskala trepetajoči deklici mrzel poljub na potno čelo. . . . O kruta smrt! Zakaj ne pustiš roži, da se vesele življenja, da se razcvita in razširja blagodejni vonj? Zakaj prideš po vzbrstelo rožo ravno v vesni jasni, ko vse na novo začne živeti, v vesni, ko se nam življenje zdi veliko lepše, mnogo dražje? Zakaj ravno sedaj, zakaj ne v ledeni zimi, ko mrtvaški prt pogrinja naravo, zakaj ne v jeseni, ko listje pada, ko življenje umira? O neusmiljena smrt!

Ah, Jerica predraga, zdi se mi, da te nebo ni hotelo pustiti na zemlji, zemlja te ni bila vredna, nebeški vrtnar te je presadil v veliko lepši vrt, kjer kraljuje pomlad večna, kjer ni slane, ki mori nežno rožo, kjer ni mrzlih vetrov, kjer smrt nima oblasti več. Ah, ti si srečna, Jerica, ti cvetiš, ti razširjaš prijeten vonj. . .

Pa mi jokamo po tebi, ker si nas zapustila; blagi stariši jokajo po tebi, katerim si bila ponos in veselje. Ti si jim sladila življenje s svojim prekrasnim življenjem, ki je bilo kratko sicer, pa s cveticami najlepših čednosti posuta pot. Po tebi jokajo bratje in sestre, ker si jim bila najboljša sestra. Vsaka tvoja beseda je bila beseda najnežnejše, najpriskrajše ljubezni sestrinske. Jokamo po tebi vsi, ki smo te poznali kot deklico, ki ima najblažje srce, ki živi življenje tako čednostno, tako deviško sveto. Tvoje pobožno življenje nas je spodbujalo, tvoja iskrena ljubezen do Prečiste Device nas je navduševala. Kolikokrat si poromala k Mariji Devici na božja pota, s kako sveto gorečnostjo si delila vrnivši se blagoslovljene svetinjske!

Zato pa le tecite solze vroče, naj se srce žalostno razjoče! Ne jokamo zato, ker te je Bog poklical k sebi v nebesa, o ne, mi le točimo solze, ker nam je ugasnila svitla zvezda, ki je bila naše veselje, ker smo v tebi zgubili veliko, veliko. . .

Tako blizu cilja si bila, svoj cilj si skoro dosegla, hotela si postati učiteljica, vzgojiteljica svojega naroda, ki si ga tako ljubila. O kako lep poklic! Ti si ga popolnoma razumela! Hotela si mlada srčeca ublaževati, odgajati, da bi bila le za Boga in domovino hotela si biti najboljša prijateljica narodu, pa — ravno, ko si nameravala vstopiti v svet, ugasnila je luč tvojega bistrega očesa, s teboj so zagreblji v grob vse te krasne nade, ki si jih tako skrbno gojila v mladi duši, zagreblji so nam lepe nade, sladke upe. . .

Tolaži nas le sladka misel, da se vidimo enkrat tam, kjer ni ločitve, ni solz, ni grobov. . . Tolaži nas misel, da pride dan svidenja, dan združitve na veke. Tolaži nas prepričanje, da ostaneš naša zvesta prijateljica tudi onkraj groba, o saj nas ne boš zabila pred prestolom večnega Veličanstva! Ti pa, večno mlada pomlad, o prikljči kmalu pisane cvetke iz Ivankinega groba, ah tam je še zemljica tako rahla, saj so jo močile naše svitile solze — — —!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

„Slovensko društvo“ v Mariboru, politično društvo za Spodnje Štajersko ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 15. t. m. v „Narodnem domu“ v Mariboru. Na dnevnem redu je govor gosp. dr. Rosine o volilni pravici in volitev novega odbora.

Iz šole. Deželni šolski svet je sklenil, razširiti petrazrednico v Šostanju v šestrazrednico in dvorazrednico v Št. Jerneju v trirazrednico. — Za ravnatelja na deški meščanski šoli v Mariboru je imenovan de-

finitivni meščanski učitelj istotam, Viktor Filipček. — Za učitelja v Lagenu je imenovan provizorični učitelj v Novi cerkvi, Mihael Slemenšek, na šoli v Tepini provizorični učitelj Jožef Gosak istotam. — Za učiteljico na utrakvistični šoli v Brezicah je imenovana učiteljica iz Artič, gđ. Olga Mazi, za učiteljico pri Sv. Martinu pri Gornjemgradu je imenovana provizorična učiteljica istotam gđ. Kristina Volec. — Vpokojena sta, in sicer stalno, nadučitelj Luka Kožuh pri Sv. Martinu ob Paki, in začasno Adolf Lanbacher.

S pošte. Na Grobelnem, kjer je bil dosedaj samo poštni nabiralnik, se je ustanovila pošta. Čez Grobelno bo šla tudi pošta za progo Grobelno—Rogatec.

Mariborske novice. Pred kratkim smo poročali, da je ukradel neznan tat mizar-skemu pomočniku Janezu Kamina dve hranilni knjižici med časom, ko je bil on v bolnišnici. Minuli mesec je pa dobil Kamina obe knjižici po pošti doposlane, ne da bi bilo vinarja vzdignjenega. — Po mestu se je razširila te dni vest, da so našli v Dravi blizu Ptuja truplo ponesrečenega redarja Fellnerja. Kakor se je dognalo, ni bilo to njegovo truplo, ampak nekega drugega neznanega moža.

Nemški uradniki na Spod. Štajerskem. Notar dr. Jožef Haas v Mariboru je prestavljen na lastno prošnjo v Šmohor na Koroškem. Komaj pred pol letom je bil imenovan ta nemški notar na to mesto in že zapuščena prostovoljno naš kraj. Čeravno smo takrat odločno zahtevali slovenskega notarija, ga vlada ni hotela dati. Bala se je nemškega krika po listih. Zdaj se je pa jasno pokazalo, da je bila naša zahteva upravičena. Nemški notar v Mariboru ni imel dela in moral je oditi. Zato bo vlada sedaj primorana, ako hoče biti pravična, imenovati za Maribor slovenskega notarija. Slovenskemu ljudstvu ne sme in tudi ne more vsiliti nemškega uradnika! Bomo videli, ali se je vlada spametovala ali ne. Naše poslance pa opozarjamo na ta slučaj!

Konjska dirka v Mariboru se bo vršila na binkošno nedeljo in ponedeljek.

Proste službe. Pri c. kr. okrožni sodniji v Mariboru se odda služba jetniškega paznika. Prošnje se naj pošljejo predsedništvu okrožne sodnije v Mariboru do 5. junija 1904.

Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se je v torek popoldne, dne 3. t. mes. okoli četrte ure vsipala med bliskom, gromom in nalivom toča kot lešniki debela in padala četrto ure tako, da je kmalo vse pobelila. S tem smo prej kot ne po vinogradih večinoma že obrali, obrali pa tudi sadje.

Sv. Jurij v Sl. gor. Jurjevčani! G. nadučitelj Matevž Rajšp, ki ga vsi dobro poznate kot svojega nekdanjega blagega učitelja, bo slavil letos petdesetletnico svojega učiteljevanja! Ker je blagi gospod celih 40 let deloval v naši župniji ter takorekoč celo svoje življenje žrtvoval nam Jurijevčanom, opozarjam vas, dragi rojaki, da malo pomislimo, kako bi se na najlepši in na najdostojnejši način zahvalili svojemu velikemu dobrotniku ter s svojo hvaležnostjo povzdignili njegovo petdesetletnico. — Vam pa, blagi gospod nadučitelj, iz celega srca želi: »Bog Vas ohrani in Vam daj čakati in obhajati prav slovesno petdesetletnico!« — hvaležni učence Jurijevčan.

Črešnovci pri Slov. Bistrici. Z velikimi težkočami in skrbmi se ima boriti naš kmet. Vendar vse z voljo prenaša, samo če vidi, da se ne bori zastoj. Toda mnogokrat mu vzame par trenutkov nesreče ves up in vse njegove uspehe, za katere se je boril več let. Taka nesreča je zadela tudi tukajšnjega posestnika Štefana Pogorevc. V nedeljo zvečer ob 9. uri, ko je že v hiši vse spalo, začela je goret kolarnica in v par trenutkih je tudi gorela hiša. Posestnik in njegova žena ter najemnica Šalman so komaj rešili golo življenje. V tem groznem trenutku so pozabili na osemletnega fanta. Ko ga je hotel posestnik rešiti, se je močno opeknel na glavi in

desni roki. Moral se je vrniti iz goreče hiše, ne da bi revčeka rešil. Zgoreli sta tudi dve kravi in ena svinja. Posestnik je imel zavarovano samo poslopje za 600 gl., ne pa tudi živino, zato trpi precejšnjo škodo, katere znaša gotovo čez 1000 gl. Upamo, da bodo usmiljeni sosedi pomagali nesrečni družini po stari slovenski navadi. — Umrli je nagle smrti Janez Kranjčič po domače Mihelunc, posestnik na Črešnjevcu štev. 17. V soboto, dne 30. apr. zvečer je šel gledat, ko so pri Pušnikovi hiši postavljali mlaj. Prišel je domu — pozno zašel v štedenji — in ondi nagloma umrl. Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod!

Ljutomersko dirkalsko društvo priredi svojo spomladansko dirko letos na dan 15. maja. V darilih blizu 1000 K. Proposicije se objavijo kmalo.

Ljutomerske občinske volitve. Da zvedo naši okoličani za naše neustrašene obrtnike in gostilničarje, ki so pri zadnji občinski volitvi krepko oddajali glasove za naše narodne kandidate, sledi tu natančnejši imenik in sicer gg.: trgovci Herzog, Repič, Seršen, Šnajdar, Vršič in Radanovič, gostilničarja: Sršen in Ivan Vaupotič; obrtniki: klepar Rižnar, sedlar Karba, urar Čagran, vrvar Babnik, lončarja Kosi in Kociper, mizar Velnar, pek Kukovec, založnica steklarske robe gospa Volovec, krojač Glavnik, čevljarji Bratuša, Hvalenc, Murat in Ozmeč, kovača Šostarič in Zadravec, klobučarica g. Robek, založba usnja g. Škrlec, ključar Merič. Izostali pa so: mesarja Kolarič in Aleks. Vaupotič, krojač Lah, pek Peklar, ključar Ludvik, lončar Razlag, knjigovez Huber, mizar Pihlar, kateri si naj dobro zapomnijo: »Kdor ni z nami, je proti nam!« Pred kratkim se je naselil tu narodni brijač v hiši g. dr. Farkaša na glavnem trgu. Nimamo pa še narodnega mesarja in knjigoveza.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Milostno podporo je dobil J. Topolnik iz Slavatinjec od 87. pešpolka od presvitlega cesarja po predloženi prošnji dr. Miroslava Ploja, državnega poslanca.

Dramlje. V zadnji št. »Sl. Gospodarja« je nekdo poročal, da naš gosp. župan nemški uraduje. Resnici na ljubo bodi povedano, da to ni res.

Nesramno natolcevanje. V Sedlačku ima ptujski pek Ornig vinograd. Dne 25. apr. so mu neznan zlikovci izruvali nekoliko kolov s trsi vred. Mi gotovo obsojamo tako početje. Toda odločno obsojamo tudi nesramno pisavo »Pettauer Zeitung«, ki zlobno k temu poročilu pristavlja, da so obhajali v bližini v neki hiši sedmino. S tem hoče takorekoč dolžiti sedminarje, da so v zvezi s tem zločinstvom. To je nesramno in grdo natolcevanje. Fej, taka pisarija!

Izgubila se je Ana Prah, posestnica v Strmicu št. 5, nadžupniji Sv. Križ pri Rog. Slatini, samska, 37 let stara. Šla je dne 25. aprila t. l. k duhovnim vajam k Sv. Jožefu pri Celju, od koder se še do danes ni povrnila. Vkljub vsestranskemu poizvedovanju od sorodnikov in znancev se še do danes ista ni zasledila. Na sumu je umor ali ponesrečenje. Kdor bi kaj zanesljivega o njej zvedel, naj to takoj naznani bratu Matevžu Prah, posestniku v Strmicu p. Rogaska Slatina.

Volitve v celjski okrajni zastop se vrše sledeče dni: v petek, dne 13. majnika za skupino veleposestva; v soboto, dne 14. majnika za skupino najvišjih obdačencev v industriji in trgovstvu, v ponedeljek, dne 16. majnika za občinske zastope mesta Celje in trgov Sv. Jurij ob juž. žel., Vojnik in Žalec; v torek, dne 17. maja za skupino kmetijskih občin. Volitve se vrše razun za mesto in trge v porotniški dvorani pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju in se začne vselej točno ob 9. uri dopol. Vsaka skupina voli 10 odbor-nikov, vse štiri volijo torej 40 zastopnikov v okrajni zastop. — Kakor smo že zadnjič pisali, smo prepričani, da ne bo med slovenskimi volilci izdajalca, ki bi volil nemške kandidate!

Pred celjske porotnike pridejo: Dne 2. maja Franc Hladnik radi poizkušnega umora svoje žene; dne 3. maja Jožef Princ radi goljufije; dne 4. maja Maks Košer uboj; dne 5. maja Henrik Kovač tatvina; dne 6. maja Aleksij Arnež težka telesna poškodba in Anton Ekar tiskovna pravda.

Novice iz Pilštanja. Prihodnjo nedeljo, 8. majnika popoldne govoril bode g. potov. učitelj Bele o umnem gospodarstvu v pilštanski šoli. Kmetovalci! Pridite v obilnem številu. — V soboto, 23. apr. obhajal je na Pilštanju zlato svojo poroko bivši župan Ant. Bokalič. Bila je lepa cerkvena slovesnost. — Istega dne ob 4. uri popoldne pa je dober četrť ure klestila kot lešniki debela toča. Prihrula je s Kranjskega prek Pohorja in naprej proti Rudnici. Bilo je vse belo kot sneg. Škoda je na sadnem drevju, a tudi na vinogradih.

Srečke Videmske šolske loterije se dobivajo na Vidmu po 1 krono pri loterijskem odseku. Srečkanje se bo vršilo dne 31. dec. 1904. Dobitkov v vrednosti 40.000 kron je 2500.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 4. maja. Kuropatkin o boju 1. t. m. potrjuje, da so morali pustiti Rusi topove treh baterij vsled tega, ker so bili skoro vsi ruski topničarji in konji pri teh treh baterijah ubiti. Poveljnik prvega polka in dva bataljonska poveljnika sta mrtva. Mrtvih ali ranjenih je tudi 9 kompanijskih poveljnikov 12. polka. V bolnico v Fengvangčengu so spravili Rusi doslej 800 ranjencev, med njimi 14 častnikov. Transport ranjencev je bil težaven. Večina ranjencev je šla peš, podpirana od tovarišev ter prispela v Fengvangčeng v 24. urah. General Sasulić javlja, da čete kljub velikim izgubam poguma niso izgubile. Izgube Japoncev so velike. Udeležniki bojev pripovedujejo, da so videli 3000 do 4000 trupel.

London, 3. maja. Iz Port Arturja se poroča: V nedeljo se je 3000 Rusov približalo Genzanu. Japonci so se z močnim oddelkom ustavili Rusom. Vršil se je hud boj. Obe stranki sta imeli zdatne izgube. Japonci so se konečno umaknili v Genzan. Dva višja ruska častnika sta bila ranjena v boju. V Londonu se meni, da je to poročilo v zvezi z operacijo konjenišтва generala Rennenkampa, ki je nameraval napasti japonsko armado na krilu.

London, 3. maja. Iz Tokia se poroča, da je japonsko vojno vrhovno vodstvo svoj prvotni načrt, ki je bil izdan Rusom, pri seji 24. aprila popolnoma izpremenilo. Trdi se, da odpošlje Japonska na bojišče štiri armade, broječe 320.000 mož.

London, 4. maja. Poroča se, da je nekdo izdal japonski vojni načrt; zato so ga morali Japonci popolnoma spremeniti. Po tem novem načrtu, za katerega pa Rusi niso vedeli, so še hitro mobilizirali 4. vojni kor. Sklenili so, da pošljejo na bojišče celo bojno moč, namreč 320.000 mož.

Cerkvene stvari.

Duhovniške vesti. Za kn.-šk. duhovnega svetovalca je imenovan vlč. g. Franc Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor. — Prestavljen je čast. g. kaplan Franc Lovrenko iz Laporja k Sv. Marjeti niže Ptuj. — Začasno je upokojen č. gosp. Fran Mandeliček, provizor v Negovi. — Župnijski izpit so delali sledeči čč. gg.: Gothart Ferme, kaplan v Braslovčah, Jakob Fink, kaplan v Žalcu, Jožef Janžekovič, kaplan pri Sv. Križu pri Slatini, Andr. Keček, kaplan v Št. Rupertu v Sl. gor., J. Krohne, kaplan v Vojniku, P. Rajmund Kubinek, mestni kaplan v Ormožu, Anton Lajnsič, kaplan v Žalcu, Jožef Vodošek, kaplan v Št. Pavlu pri Preboldu.

Cerkev Matere Milosti v Mariboru. Naša dolžnost nas veže, da spet nekaj ome-

nimo o naši Marijini cerkvi v Mariboru. Pisali smo lani, da trdno zaupamo, da že imamo v tekočem letu v cerkvi nov altar in tron za čudodelno podobo Matere Milosti. Kar smo lani le zaupali — to je zdaj gotovo. Altar in tron za čudodelno podobo sta že v delu in bodeta 8. decembra v cerkvi stala v stalni spomin na zlati jubilej brezmadežne Device Marije. Ker se za to bogoljubno delo potrebujemo veliko milodarov, prosimo vse naše dobrotnike, da se nas ne zapustijo in ne pozabijo. Družba za zidanje in kinčanje cerkve ni še prenehala — temveč še nove družnike vedno radi sprejemamo. Duhovne dobrote te družbe so itak znane. Razen 15 sv. maš, ki se vsak mesec in vsako leto služijo, berete se še vsak dan dve sv. maši in sicer ena za vse žive in druga za vse rajne družnike in dobrotnike — tedaj vsak mesec 60 in vsako leto 745 sv. maš! — Frančiškanski samostan v Mariboru, dne 3. majnika 1904. P. Kalist Heric, gvardijan in župni upravitelj.

Sv. Jožef pri Mariboru. Nepričakovano sijajno se je dne 1. majnika vršila prelepa slovesnost posvečenja Marijinega oltarja. Iz vseh lin zvonika so se po večerih lesketali razsvetljeni napisi v slavo Marijino. Prijazna cerkev sv. Jožefa je bila vsa preprežena in ozaljšana z venci in obdana s slavoloki. Belo oblečeni otročiči so nosili zastavice z naslovi lavretanskih litanij. — Neko vzvišeno rajsko veselje je igralo na obličju Prevzvišenega, ko so bili pozdravljeni v različnih nagovorih majhnih in odraslih Studenčanov, in se bolj je vskipela nedopovedljiva radost v blagem srcu višjega Nadpastirja, ko so posvečevali prvi oltar v dični lavantinski škofiji na čast čudodelni svetinji brezmadežnega spočetja Marijinega. Z nedosegljivo zgovornostjo in gorečo navdušenostjo so premilostljivi Vladika vključ slabotnemu zdravju proslavljali veliki pomen te jubilejne slovesnosti. — Cerkveno predstojništvo Sv. Jožefa se torej iskreno zahvaljuje prevzvišenemu knezoškofu za neumorni trud, za spomin pri daritvi sv. maše in za nepričakovani velikodušni dar za novi krasni oltar. Nadalje izreka misijonska hiša prisrčno zahvalo vsem milostljivim gospodom kanonikom in velečastiti duhovščini, potem vsem dobrotnikom, ki so pripomogli v proslavo te nepozabne svečanosti. Brezmadežna Devica, majnikova Kraljica Marija naj obilno povrne vsem vse na zemlji in v kraljestvu Jezusovem.

Birmanje v ljutomerski dekaniji se bo vršilo: dne 26. jun. v Št. Juriju ob Ščavnici, 28. jun. v Mali Nedelji, 29. v Ljutomeru, 30. jun. pri Sv. Križu, 2. julija v Kapeli, 3. julija pri Sv. Petru pri Radgoni.

Duhovne vaje se bodo obhajale letos zopet v novicijski hiši Druž. Jez. v Št. Andražu v Lav. dol. in sicer: 4.—8. julija, 1.—5. avg., 29. avg.—2. sept., 3.—7. okt. Vaje so za duhovnike in se začno na večer prvoimenovanega dne, a končajo se zjutraj na zadnji imenovani dan. Kdor se jih želi vdeležiti, naj se obrne pravočasno do podpisane, da se more odpisati, če bi se oglasilo preveliko število. — P. Ernst Grossheimann S. J. rektor v Št. Andražu v Labodski dolini. Koroško.

Važno za čč. gg. katehete in slavno učiteljstvo! Kmalu se pričnejo šolarske sv. maše. Da bodo šolarji lepo peli, jim je treba primerne pesmarice. Zato priporočamo dvojno knjižico: »Prijatelj otroški«, ki se odlikuje po lepo urejenih molitvah za skupno rabo in posebno po lepi zbirki pobožnih pesmi. Lično v platno vezana knjižica stane 20 h. Ravno kar je izšla k pesmarici tudi partitura »Veseljje angelsko«. Ta ima napeve za dvoglasno petje in spremljevanje za orglje. Spisal jo je izvežbani g. nadučitelj Franc Jurkovič, ki se je že mnogo bavil s pevskim podukom ter dosegel pri mladini najboljše uspehe. Partitura stane 50 h, po pošti 55 h. »Prijatelj otroški« se dobiva v Cirilovi tiskarni v Mariboru, partitura pa v knjigarni Dragotina Hribarja v Celju. Kdor naroči 100 iztisov

»Prijatelja otroškega« skupaj, dobi pri izdajatelju dr. Josipu Somrek, kaplanu v Celju, petnajst iztisov povrh za ubožne šolarje.

Društvena poročila.

»Rokovnjači« v Mariboru. Zopet se je zbralo minolo nedeljo slovensko občinstvo v velikem številu v veliki dvorani »Narodnega doma«, da občuduje našo krasno domačo igro »Rokovnjači«. Splošna je sodba in ista se je tudi pokazala med igro, ko je burno odobravanje sledilo prizoru za prizorom, da se je krasno igralo in pelo. Posebno pa pelo! rekel bo marsikateri bralec, ki se je divil nad krasnim glasom »None«. Da, pesem, katero nam je zapela »Nona« in rokovnjaški zbor v »Črnem grabnu«, nam ostane nepozabna. Seveda ne smemo pozabiti tudi druge pevce in igralce, ki so tudi z dovršeno spretnostjo izvajali svoje vloge. Užitek, katerega so nam nudili naši diletantje ta večer, bil je popoln. Hvala jim zato! Toda, še nekemu gre hvala za to krasno prireditev, katerega sicer nismo videli na odru, a kateri je toliko skrbneje in pridneje delal za kulisami — to je bil gospod — režiser! Bog ga živi! — Kakor smo izvedeli, ponovili se bodo obe narodni igri, »Legionarji« in »Rokovnjači« v teku enega meseca in to na splošno željo občinstva.

Studenec pri Mariboru. Blagoslavljanje zastave kat. slov. izobražev. društva bo dne 29. majnika. Vspored je sledeči: ob pol 9. uri sestanek in sprejem gostov, tri četrt na 9 slovesni vhod iz društvenih prostorov v cerkev sv. Jožefa, ob 9. uri slovesna sv. maša potem blagoslavljanje zastave in pridiga č. gosp. dr. Medveda. Po končanem cerkvenem opravilu vrnitev v društvene prostore. Popoldne ob 3. uri vrtni koncert z godbo, slavnostni govor, šaljivo streljanje, konfeti, šaljivi ribji lov in zvečer bengalična razsvetljava. Ob tej priliki se vabijo in prosijo slavna društva, naj se kolikor mogoče vdeležijo slavnosti. Pokažimo slovensko zavest in vzajemnost! Torej na noge, bratska društva!

Kmetijska zadruga na Cvenu polagoma a vstrajno napreduje. O novem letu je ustanovila mlekarno, v katero so prvi dan prinesli le 38 l. mleka, a sedaj ga je že na dan nad 200 l. ter množina istega vedno narašča. Za sirovo maslo je prejela v tem času (4 mesci) nad 1200 K, katero vsoto je prejelo 12—15 udov, ki so dosedaj nosili mleko v mlekarno. Toliče vsote ni prejela prej cela občina, ki šteje kakih sto večjih posestev, v celem letu za mlekarske proizvode. Koliko lepih denarcev bi torej lahko prišlo med naše kmete, če bi bili vsi pri zadrugi; ta je imela sicer s početka več udov, a kaj, ko je sovražnik ljuliko zasejal, seveda v največjo škodo odpadnikov samih. Ostalo je še okoli 40 udov, ki pa so cvet kmetskega razumnštva. Da je to resnica, kažejo nastopna dejstva. Zadruga si je v zboljšanje govedarstva nabavila plemenske bike; pa to še ni dovolj, ampak poskrbeti je bilo tudi za dobro krmo. Zato je več zadružnikov jelo narejati nove travnike, posejavi dosedanje njive z dobrimi travnimi semeni. Takih novih travnikov se je napravilo v zadnjih štirih letih 22 oralov; in kako lepi in bujno zarasli so ti travniki, da jih je veselo gledati. Kosijo jih vsako leto po trikrat. Noben nezadružnik ni dosedaj posnemal teh umnih gospodarjev, dasi je vzgled prav mikaven. Drug pridelek, ki prinaša nekaterim udom naše zadruge prav lepe dohodke, je špargelj. Pokazalo se je namreč, da je našo polje izvrstno sposobno za vzgojo šparglja. Pred nekimi leti so se torej napravili nekateri nasadi, ki se zdaj vsako leto pomnožujejo. Špargelj je izvrsten, da nekateri poznavalci trdijo celo, da ga ne presega noben drugi; edino moravski špargelj iz Eibenschitza se še baje more meriti z njim. Zato pa se tudi kar trgajo zanj, da ga je vedno še premalo. Tudi glede tega pridelka ni noben nezadružnik posnemal dosedaj zadružnih

udov, kar gotovo opravičuje gori izrečeno sodbo.

Sv. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 1. maja priredilo je naše bralno društvo svojim udom in prijateljem narodno veselico v gostilni g. R. Bračko. Ker je bilo lepo vreme in ker naše društvo že dalj časa ni priredilo slične zabave, došlo je mnogo občinstva od vseh strani. Celo od daljnjega Sv. Antona v Slov. gor. so došle vrle mladenke — pevke. Jareninski dobroznani mladeniči in dekleta so pa prišli v izredno lepem številu. Iz domače župnije pa je prišlo mlado in staro na to ljudsko veselico. Naš ljubljani č. gospod predsednik je v prisrčnih besedah pozdravil došle goste in nam predstavil slavnostnega govornika č. g. E. Vračko-ta iz Jarenine. Gospod govornik nam je v jedrnatem govoru priporočal bralna društva, izobrazbo, posebno pa organizacijo mladine in našega kmeta. Gospodu govorniku smo jako hvaležni za njegov nemali trud. Pevski zbor antonjevskih pevcev pa nas je iznenadil s tako krasnimi pesmicami, da smo bili kar očarani. — Igra »Pravica se je izkazala« je izvrstno izpadla, za kar gre hvala g. Pozebu iz Maribora, ki se je mnogo trudil za to. Naši fantje pa so že tako znani diletantje, igrali so po splošni sodbi izborni. — Pri prosti zabavi je delovala šaljiva pošta ter smo imeli priliko občudovati zvonke glase vrlih pevcev. Veselili smo se, a veselja je mirno plapolala tudi dolga trobojnica, katere naši fantje niso dali sneti v kljub ukazu našega »purgermajstra«. V miru se je vršilo vse in kaj težko smo se ločili od te prijetne zabave, posebno pa od pevskega zbora, kateremu kličemo v zahvalo gromoviti: »Živeli!« Srčno se zahvaljujemo tudi g. Pozebu za njegov nemali trud! Vsem cenjenim gostom, pevcem, sosedom, posebno pa naši mladini kličem: Na svidenje ob »Ciril-Metodovi slavnosti« v Št. Ilju! — F.

Slov. pevsko društvo „Zvon“ pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža je imelo 1. majnika svoj občni zbor, ter si izvolilo sledeči odbor: g. Anton Pajtlar, predsednik, g. Martin Šalamun, podpredsednik, g. Oton Vrbnjak, tajnik, gđ. Marica Posega, blagajnica, g. Milan Vršič, pevovodja, g. Drago Pinterič,

odbornik. Dohodkov je imelo društvo 282 K 51 v, izdatkov pa 276 K 86 v. Svojo prvo veselico priredi društvo 15. majnika!

Celje. K javnemu izpitu v tukajšnji orglavski šoli se bodo koncem šolskega leta sprejeli sledeči gg: Korbun Jož, Močnik Fr., Novak Konrad, Ocvirk Maks in Jan Jožef. Torej v teku treh mesecev so mladi gospodje na razpolago, zato jih cerkvenim predstojništvom toplo priporočamo. Ker g. dr. Pegan poučuje v občinskem tajništvu, bodo kot organizatori tudi veščji to službo opravljati, ako se jim nudi prilika. — Vodstvo.

Gospodarske drobtinice.

Poprimite se kurjereje!

Največjo korist imamo v kurjereji od jaje, mesa in v drugi vrsti perja, odpadkov in pobiranja mrčes. Vsaka pasma pa nam ne da enako veliko jajec. Zato so že mnogi s tujimi pasmami poskusili, katere so se včasih boljše, včasih pa slabše obnesle. Gotovo je, da bi bilo nespametno, od tujih krajev razne pasme kupovati in tujce s tem podpirati. Nasi štajerski kapuni so zelo daleč znani in tudi priljubljeni. Znano mi je, da nekateri kupčevalci kapunov drugod kapune nakupijo, katere pošljejo skozi Štajersko, jih z našimi združijo in vse pod imenom »štajerski kapuni« prodajo.

Naših kur je več vrst, celjske, sulmtalske in v zgornjem delu dežele se še ena manjša pasma nahaja. Čiste krvi jih že danes ni posebno veliko. Sulmtalske se še nahajajo v Feldhofu in Grotenhofu. Po drugih krajih so že bolj zmešane. (Konec sledi.)

Loterijske številke.

Trst 30. aprila: 6, 89, 44, 18, 59.
Linc 30. aprila: 76, 50, 37, 2, 47.

Slovenci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Društvena naznanila.

Katol. delavsko društvo v Puščavi bo imelo dne 15. maja 1904 v romarski cerkvi Matere božje

pomočnice v Puščavi obletnico blagoslovljenja društvene zastave. K tej slavnosti vabi odbor katol. delavskega društva bližnje kakor tudi daljne prijatelje in dobrotnike društva. Vzpored: 1. Ob 10. uri slovesna sv. maša s pridigo, 2. po večernicah srečolov na vrtu g. Eiholcarja. 3. Govor. 4. Koncertna godba. 5. Prosta zabava. 6. Vpisovanje novih udov. Zatorej v Puščavo v nedeljo, dne 15. maja 1904! Ker je čisti dobiček namenjen za društveno zastavo, se nadejamo obilne udeležbe.

Kmet. bralno društvo Bočna zopet priredi na željo občinstva predstavo igre »Lurška pastarica« dne 8. maja v gostilni Purnat v Bočni.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijači.

04.1/b

Listnica uredništva. Pulj. Ker odločilne osebe v Vašem domačem kraju radi kaj store za narodno probujo, bilo bi dobro, da se obrnete prej do njih, sicer bi se mogle čutiti užaljene, če jih kar nakrat trdo primemo. Slovenske pozdrave! — Nepodpisane dopisnike v Slovenjgradu: Mi smo dobro poučeni o razmerah v Staremtrgu. Vaš dopis je prvič tako nersamen, da ga še »Štajerc«, ki je najslabši list na svetu, ne bi priobčil, drugič pa, če obrekujete ljudi in če ste pošteni, podpisite se! Dopis roma v koš!

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je darovalo vsled sodnijske poravnave z L. S. pri Sv. Rupertu 10 K. —

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Skladišče, močno zidano, pripravno za kovače, mizarje ali druge rokodelce, primerno tudi za stanovanje, se proda v Melju št. 55. Več pri lastniku, Mlinska ulica št. 28, Maribor. 339 2—2

Celi studenec, dobro ohranjen, 18 m dolg, se proda za 32 gld. Martin Wein-gerl, Krčovina pri Mariboru št. 35. 338 4—2

Lep hrastov les za doge ali pa za stebre proda Janez Flucher, Sv. Jakob v Slov. gor. Kupci se naj oglase 8. in 10. majnika. 361 1—1

Malo posestvo se proda zaradi onemoglosti. Mal vinograd, sadonosnik, les, njive, vsaga skupaj 6 oralov, poldrugo uro od Maribora. — Mihael Trinkaš v Rošpahu pri Mariboru. 356 3—1

Nova cerkvena ura, kovana iz najboljšega železa, ima povsod blazine iz medi, bije četrtine, velika in močna, je na prodaj pri lastniku na Ponikvi ob juž. železn. Popravila tudi prevzemam in jamčim. Franc Ratej, urar. 363 3—1

Proste službe.

Deklica, ki zna na šivalnem stroju šivati, se sprejme. Plačilo po pogodbi. J. Skasa v Slov. Bistrici. 333 3—3

Pozor! Za povečanje dobroidoče trgovine s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki se išče samostojen kompanijon. Ponudbe pod: »I. M.« poste restante Maribor, južni kolodvor. 188 6—5

Čednega dečka, z dobrimi šolskimi spričevali, sprejme kot učenca pozlata A. Zoratti v Mariboru, Schmidov trg 5. 330 3—3

Učenec, z dobro šolsko izobrazbo, slovenskega in nemškega jezika vešč, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Alojzija Korošak pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 332 2—2

Služba orglarja in cerkovnika pri Sv. Bolfenku pri Središču se odda s 1. junija t. l. Plača dvojna zrnka zbirca in zbirca mošta. Brez stanovanja. Cerkevno predstojništvo Sv. Bolfenka pri Središču. P. Sv. Bolfenk pri Središču. 354 4—1

Pričnega učenca, ki ima veselje do čevljarstva in zvestega pomočnika sprejme Janez Kapun, čevljar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 355 2—1

Služba cerkovnika in organista je izpraznjena v Cirkovcah. Prosilci naj se, če je mogoče, osebno zgledajo pri cerkvenem predstojništvu. 357 2—1

Hišnik, oženjen, brez otrok, išče službe. Jožef Rečnik, Bistrica pri Lembahu. 350 1—1

Dva trgovska pomočnika, dobro izurjena, jeden v manufakturni in drugi v špecerijski stroki, se sprejmeta v trgovini mešanega blaga pri tvrdki Jožef Berlig, Rogatec. 359 2—1

Kuharica, spretna in pridna, vajena vsakega dela, ki razume tudi dobro gospodarstvo, išče službe v župnišču. Pis-mene ponudbe se naslove: A. M. S. poste restante Radgona. 349 2—1

Kolarskega mojstra, izurjenega, sprejme v stanovanje takoj Franc Viher, posestnik in kovač v Framu. 362 3-1

Kupi se.

600 kom. zeleniča (silvanca) cep-ljenega na rip. port., I. vrste. Kdor jih ima na prodaj, naj naznani naslov in ceno upravnistvu lista. 344 2

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

neogibno potreben pomoček

— za svinjerejo —

dobi se

samo v ● trgovini z me-

šaninim blagom in semenjem
M. Berdajs
v Mariboru.

Prodaja zemljišč.

Graščino Trnovec v občini Vrhloga blizu železniške postaje Pragersko, razprodaja lastnik, grof Brandis, na drobno.

Prodajalo se bo v četrtek, dne 12. in v nedeljo, dne 15. maja t. l., vsakokrat od 2. ure naprej na lici mesta v Trnovcu. Kdor si hoče prej zemljišča ogledati, zgleda se naj pri oskrb-niku gospodu Tyll-u v Trnovcu.

Natančnejše poizve se tudi pri podpisnem c. kr. notarju.

Slov. Bistrica, dne 2. maja 1904.

358 2—1

Karol Hanss, c. kr. notar.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-29

Oznaniilo.

Za 11 mesečni učni tečaj na državni gozdarski šoli v Gusverku pri Marijinem Celju (Naria Zell). — tečaj se začne 1. septem. 1904 — podelilo se bode **šest deželni ustanov** in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje vsaj **do 1. junija t. l. pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu**; prošnji se naj priloži:

1. Krstni list v dokaz, da je prosilec že spolnil 17. leto in da ni prekoračil 22. leto.

2. Spričevalo okrajnega zdravnika, da so telesno popolnoma sposobni za gozdarsko službo v visokem gorovju, posebno, da imajo dober vid in sluh; spričevalo ne sme biti starejše kakor od dne 15. maja t. l.

3. Potrdilo s šolskimi spričevali, da ima prosilec toliko znanja, kolikor si ga more pridobiti z dobrim uspehom na dovršeni meščanski šoli, ali na treh letnikih realke ali gimnazije.

4. Dokazilo, da se je prošnjik bavil najmanj eno leto z gozdarskim ali enakim delom.

5. Domovnica.

6. Spričevalo o navedenosti in obnašanju, če tega ne dokazuje že spričevalo, navedeno v točki 4.

7. Ubožni list.

8. Pravomočna izjava starišev ali dobrotnikov prosilčevih, s katero se zavežejo, da bodo doplačali stroške za 11 mesečno šolanje v kolikor ne bo zadostovala ustanova. Potrebne doneske in čas, kedaj se naj določi, bo določilo vrhovno šolsko vodstvo. Izjavo podpisati morajo tudi tisti, ki bodo skrbeli za gojenca in še dve priči, vrh tega mora izjavo poveriti tudi sodnija ali notar. Na izjavo mora potrditi dotični občinski urad, da je isti, ki je podpisal izjavo, tudi zmožen plačati.

Kdor ne more popolnoma spolniti pogojev 1—8, na istega se ne bo oziralo pri razdelitvi ustanov, ker se ti pogoji zahtevajo tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusverku. Skupni stroški za hrano, postrežbo, perilo, šolske potrebe in druge male nabave so proračunane za 11 mesečni pouk na 600 K.

Natančnejša določila o šoli, pouku, hišnem redu, disciplini, so na razpolago pri c. kr. upravi državnega posestva v Gusverku.

Gradec, dne 27. marca 1904.

345 1-1

Štajerski deželni odbor.

Naznanilo.

Za poletni tečaj, ki se začne dne 1. julija 1904 na **deželni podkovski šoli v Gradcu**, se bode podelilo na revne in uboge kovače **deset deželnih ustanov** po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje tudi ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnjik z reverzom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj pošljejo deželnemu odboru v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o navedenosti

do 20. majnika 1904.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglasijo v teku prvih treh dni v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo o dovršeni starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagači in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 15. aprila 1904.

346 1-1

Deželni odbor štajerski.

Dražba hiše.

V **Brezulah pri Račah** — tik nove okrajne ceste — se bo 29. maja t. l. ob 2. uri popoldne vršila prostovoljna dražba hiše s 5 sobami, kuhinjo, kletjo in vrtom. Ta hiša je primerna za gostilno, trgovino in mesarijo. Cena 4000 K. Zahteva se 10 % varščine.

360 3-1

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31

16 8

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Važno!

za **mlinarje, žagarje, vrtnarje, ključarje, mizarje**, kakor tudi za **veleposestnike.**

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru namerava zaradi pomnoženja svojih strojev kupiti večji motor ter

proda pod ugodnimi pogoji

1. 1898 od znane tvrdke Langen & Wolf kupljeni

bencin - motor

s tremi konjskimi močmi, električnim užigalom, s kotlom za vodo, plinotvornim strojem, s cevmi itd. — Kupci si lahko ogledajo motor v njegovem teku **vsak dan razen nedelje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.**

Najcenejša obrtna moč, kateri ni treba posebnega kurjača niti dovoljenja od oblasti.

Postavi se lahko glede varnosti na vsakem prostoru!

Gostilna „pri pošti“

v Mariboru

Tegetthoffova cesta št. 49, nasproti južnemu kolodvoru.

Priporočam cenj. občinstvu z mesta in dežele mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se uljudno priporočam

383 4—2

Marija Meden.

Učenca

z dobrim šolskim spričevalom se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v Mariboru. 393 3—2

Semenje!

1885. Častno priznanje: 1885.

Semenje!

M. Berdajs v Mariboru

priporočam

87 12—11

vse vrste **poljskega, vrtnega in gozdnega semenja**

priznано izvrstne kvalitete in

Semenje!

za najnižjo ceno.

Semenje!

Občni zbor

351 1—1

Kozjaške posojilnice pri Sv. Križu pri Mariboru bo v nedeljo, dne 8. maja 1904

ob 11. uri predpoludne v župnišču pri Sv. Križu.

Na dnevnem redu je: 1. Potrjenje računa za l. 1903; 2. Razdelitev čistega dobička; 3. Volitev načelnika; 4. Prosto posvetovanje.

Gospodarji, pozor!

kose! babice s klepačem! kamne! srpe!

Kdor želi dobre kose in srpe iz najboljšega ocla, naj se potruži v trgovino mešanega blaga

brata Korošec

trgovca v Gornji Radgoni 341 6—2

v Škrlečevj hiši, kjer je bila prej gostilna. — Dobivajo se tudi najboljše **motike, štihi, lopate** kakor tudi **kamni** za brusiti.

Oddaja stavbe.

Pri šoli na Cvenu se bo stavilo novo stanovanje za nadučitelja ter se bo dosedanje stanovanje predelalo v učno sobo.

Stroški za zgradbo in predelavo so proračunjevi v skupnem znesku 4567 K 16 v.

Vsa dela se oddajo le enemu podjetniku, ki mora položiti 10 % varščine.

Zmanjševalna dražba se bo vršila dne 16. maja 1904 ob 3. uri popol. o Cvenski šoli.

Stavbeni črteži, stavbeni pogoji in podrobni stroškovni proračun posameznih strok so na pregled v šoli na Cvenu.

Krajni šolski svet na Cvenu. 358 1—1

Fran Puconja, načelnik.

NAZNANILO.

Alojzij Mikl pri Veliki Nedelji

blizu Ormoža

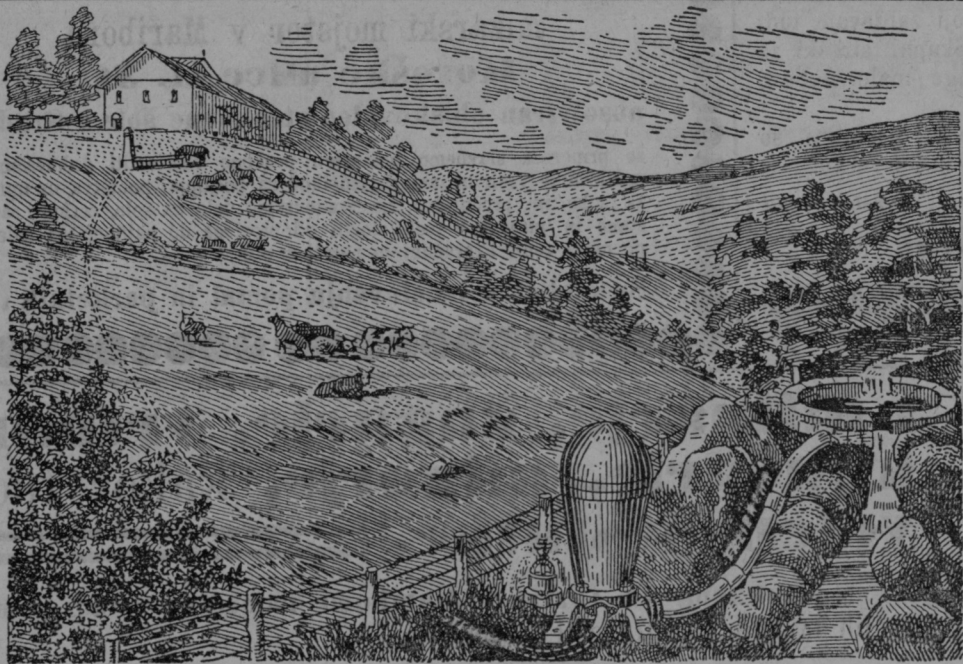
priporočam domačinom kakor tujcem svojo celo novo vrejeno 352 8—1

gostilno

z lepimi sobami za prenočenje, s pristnim, dobrim vinom iz okolice in z izbornim pivom, kakor z vsakovrstnimi toplimi in mrzlimi jedili po zelo znižanih, domačih cenah.

Vsled prekrasne in zdrave lege kraja, ugodne železniške zveze in imenitne postrežbe v vsakem oziru, se ta gostilna posebno priporočam za izlete in letovišče. Vozovi za vožnjo na vse strani se vedno dobijo.

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavam acetalinovega plina, kompletne omare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman

51 11

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria, prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,

belo domače „ 13 „ „

teran „ 14 „ „

Po tej ceni franko na postajo Trst;

v svojih sodih se podraži za 5 %.

537 Vzorci se pošljejo zastoj. 22

Kdo želi

najboljše ocelne

kose

in srpe

in drugo pristno štajersko železo nino, naj kupi pri

Štefanu Kaufman

v Radgoni. 120 5—1

Postrežba točna in solidna

Barthelno apno

za poklajo

priporočam

M. Berdajs

trgovina z mešanim blagom in semenjem

v Mariboru.